

פסוקים שם - למה קראו יעקב

פסוקים שם - למה קראו יעקב

סוף 313

פסוקים שם - למה קראו יעקב

הקשר לפרשה:

בהפטרה הנביא אומר: "מי העיר ממזרח צדק וגו' יתן לפניו גוים ומלכים ירד יתן כעפר חרבו", והגמרא דורשת את הפסוקים האלה על מלחמת אברהם אבינו ונצחונו נגד המלכים הכתובים בפרשתנו.

2:14

ד. מִי־פָעַל וְעָשָׂה קָרָא

הַדְרֹת מְרֹאֵשׁ אֲנִי יְהוָה רֵאשׁוֹן וְאֶת־ אַחֲרָנִים אֲנִי־הוּא:

2:14

ועל זה

נאמר (תהלים צ"א) אֲשַׁבְּהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי יִקְרָאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ, לא אמר הכתוב אשגבהו כי 'יזכיר' שמי אלא אשגבהו כי 'ידע' שמי, 'הידיעה היא העיקר, ואח"כ יקראני וְאֶעֱנֶהוּ, כלומר כשיצטרך לדבר ויתכוון באותו השם שאותו הדבר שהוא צריך תלוי בו, אז אענהו.

2:14

וְכִי אֲנִי יְהוָה לֹא שְׁנִיתִי וְאֵתֶם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כָלִיתֶם:

2:14

ויאמר אהיה אשר אהיה. ונבאר על מה שם העיקר של הבורא הוא שם הוי"ה יתחדך כי תדע כי שם הוי"ה ב"ה אלו האותיות אפילו כשתכפול אותם עד כמה פעמים תצטרך לכתוב האות הזאת בסופה ולא כן בשאר אותיות כי כשתכפול אות ב' אז צריך לכתוב אות אחר דהיינו ד' וכשתכפול אות ג' ג' פעמים ג' הרי עי"ת וכן אות דל"ת ד' פעמים דל"ת הוא י"ו אבל אות ה"א משתו ית' כשתכפול ה' פעמים ה' הרי ה' בסוף דהיינו כ"ה וכן ד"ה פעמים ד"ה הוא תרכ"ה וכן עד אין מספר צריך אות ה' בסוף וכן אות ואל"ו היינו ואל"ו פעמים ואל"ו הוא ל"ו עד אן מספר הכל אות ואל"ו בסוף וכן יו"ד פעמים יו"ד אפילו שהוא מאה עיקר המספר הוא יו"ד ולכן נכתב שם הבורא ב"ה נאלו האותיות. וזהו הרמז בפסוק אני ה' לא שניתי הנה נבאר על מה עלה הקביה כלן בשם אהיה.

ד. מי פעל ועשה קרא הדרות מראש אני ה' ראשון ואת אחרנים אני הוא: נראה לרמז בס"ד, כי ידוע שישראל נשמותיהם אחוזים בששים רבוא אותיות, ולכן דורשי רשומות אמרו: "ישראל" ראשי תיבות: יש ששים רבוא אותיות לתורה. גם ידוע מה שכתב הרב "קדושת לוי" ז"ל (בפרשת שמות) בפסוק [שמות ג, יד]: "ויאמר אהיה אשר אהיה", וזה לשונו: ונבאר על מה שם העיקר של הבורא הוא שם הוי"ה יתברך, כי תדע, כי שם הוי"ה ברוך-הוא אלו האותיות אפילו כשתכפול אותם עד כמה פעמים תצטרך לכתוב האות הזאת בסופה, ולא כן בשאר אותיות, כי כשתכפול אות ב' — אז צריך לכתוב אות אחר דהיינו דל"ת, וכשתכפול אות ג' — שלש פעמים ג' הרי טי"ת, וכן אות דל"ת — ארבע פעמים דל"ת הוא י"ו, אבל אות ה"א משמו יתברך, כשתכפול חמש פעמים ה' הוא כ"ה, הרי ה' בסוף. וכן כ"ה פעמים כ"ה הוא תרכ"ה, הרי ה' בסוף. וכן עד אין מספר צריך אות ה' בסוף. וכן אות ואל"ו, היינו: ואל"ו פעמים ואל"ו הוא ל"ו, וכן עד אין מספר הכל יהיה אות ואל"ו בסוף. וכן יו"ד פעמים יו"ד הרי הוא מאה, שהוא עשר עשרות, וכן מאה פעמים מאה הוא עשרה אלפים, וכן עד אין מספר הכל הוא מספר עשרה. ולכן נכתב שם הבורא ברוך הוא באלו האותיות. וזהו הרמז בפסוק [מלאכי ג, ו]: "אני ה' לא שניתי". עד כאן לשונו, עיין שם. והנה אמרתי, כי בזה נרמז כי השם יתברך שהוא ראשון הנה הוא אחרון, וכמו שנאמר [פסוק ו]: "אני ראשון ואני אחרון", יען כי אות הראשון הוא יהיה אות אחרון בריבוי המספר. ודוק. ובזה יובן דברי הפייטן ורבי אמנון ממגנצא ב"ונתנה תוקף": "כשמך כן תהלתך". ודוק.

וזהו שאמר "מי פעל ועשה קורא
הדרות מראש" — ראשי תיבות
מן ששים רבוא אותיות. "אני ה' ראשון
ואת אחרונים אני הוא" — והיינו, כי
אותיות שם הוי"ה ברוך-הוא יעידו כי
אני ראשון וגם את אחרונים אני הוא,
וכמו שכתבנו. ודוק.

ישיב את

אשר החזקתיך מקצות
הארץ ומאציליה קראתיך ואמר לך
עבדי אתה בחרתיך ולא מאסתיה:

עבדך כבוד

מז מנפך
הארץ זמרת שמענו צבי לצדיק ואמר
רזי-לי רזי-לי אוי לי בגדים בגדו ובגד
בוגדים בגדו:

מנפך צבי אליעזר כבוד

רבי
אליעזר אומר (פא) חמש אותיות שנכפלו בתורה
באותיות שלם בסוד הגאולה. כ"ך. בו נגאל אברהם אבינו מאור קשדים, שנאמר
[וכאשר יב. אז לך מן ארץ. מ"ם, בו נגאל יצחק אבינו מיד פלשתים, שנאמר (שם כו. טז) לך מעמנו כי
צמח טענו מאד. ג"ן, בו נגאל יעקב אבינו מיד עשו, שנאמר (שם לב. יב) הצילני נא מיד אחי מיד עשו.
פ"ף, בו נגאל אבותינו ממצרים, שנאמר (שם ג. טז) סקר קדתי אתכם. צ"ץ, בו עתיד הקדוש ברוך הוא
לגאל את ישראל בסוף מלכות רביעית, ולומר להם צמח צמחתי לכם, (פב) שנאמר (ויכח ו. יב) הנה איש
צמח שמו ומתחמיו יצמח וקנה את היקל ה'.

מנפך כבוד מנפך מן אלו מן

מז. מנפך אותיות גאולה (פח) כי נגאל
אברהם לך לך מ' יצחק כי
עצמת ממנו ג' יעקב הצילני נא. י"מ פ' סקר
סקדתי לעתיד צ' צמח ותחתיו יצמח. פרקי
רבי אליעזר. ובוה פ"י הרב הקדוש מהר"ש
מאסטורפולי מכנף הארץ זמירות שמענו
שאותיות מכנף ממנפך כבר שמענו שנעשו
גאולה ועתה צבי חסצי לצדיק אות צ' דיהיה
בה גאולה העתידה תפחת. וה"ה מהר"ד
בצמח דוד דף ו' פירש דהקל"י כחם ממנפך
ואבותינו כל א' תקן בוכיותיו כח הדין של
אות א' ובה נגאל ע"ש באריכות.

קדוש לו: עט פקודת סיקול

מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק (ישעי'
כד. טז). כי יש אותיות מנפך ובאותיות אלו
היה גאולה דהיינו אות ד' אצל אברהם דהיינו

לך לך עיין זה בפרקי דר' אליעזר וגאולה העתידה
אי"ה יהיה על ידי אות ק' מן אותיות מנפך
וזהו מכנף הארץ דהיינו מאלו הארבע אותיות
מכנף זמירות שמענו הגאולה שהיתח על ידי
אותיות מכנף כבר שמענו צבי לשון תחלת
לצדיק להגאולה שיבא אי"ה באות צדיק:

מנפך מ"ם מנפך מן אלו

ט. אשר החזקתיך מקצות הארץ: נראה
לרמוז, כי הגאולה העתידה תהיה
באות צד"י דמנפך, וכמו שאמרו
רבתינו ז"ל [פרקי דרבי אליעזר פרק מח],
שבזה פירש מה"ר שמשון מאוסטרפולי
ז"ל [הובא ב"מדבר קדמות" מערכת מ אות מז,
ועיין קדושת לוי בליקוטים] פסוק וישעיה כד,
טז: "מכנף הארץ זמירות שמענו צבי
לצדיק". וחזוקו של יעקב אבינו ע"ה
העיקרי יהיה בגאולה האחרונה, שהיא מן
אות צד"י דמנפך. ולזה אמר "אשר
החזקתיך מקצות הארץ" — רוצה לומר
סוף תיבת "ארץ", שהוא אות צד"י
דמנפך.

מנפך מ"ם מנפך מן אלו

יג ותעדי זהב וכסף ומלבושך
שש ומשי ורקמה סלת
ודבש ושמן אכלת ותיפי במאד מאד
ותצלחי למלוכה:

מנפך מ"ם מנפך מן אלו

ותיפי במאד מאד ותצלחי למלוכה: נראה קדושת לוי בליקוטים על פסוק (ישעיה כד,
לרמוז בס"ד, "מאד מאד" טז: "מכנף הארץ זמירות שמענו צבי
גימטריא צ', [רמז] לתיקון היסוד שהוא לצדיק". ולכן הגאולה האמיתית היא
צ'. ובשלימות תיקון זה תהיה הגאולה באלף הששי, שהוא כנגד היסוד כידוע.
באות צ' דמנפך, וכמו שכתב רבינו וזהו שאמר "ותיפי במאד מאד" —
מה"ר שמשון מאוסטרפולי ז"ל [הובא גימטריא צ', שהוא היסוד. ועלידייכן
ב"מדבר קדמות" מערכת מ אות מז, ועיין "ותצלחי למלוכה" — שתהיה הגאולה
באות צ' דמנפך, שיבוא אז מלך
המשיח ותחזור עטרת המלכות לישראל.
והוא כי מלך גימטריא צ', ולזה אמר
"ותצלחי למלוכה".